

ימי עיון בתנ"ך תשע"ט

ימי עיון מס' 10

אסנת מרוואן שילב asnatbs@gmail.com

מלכים ב פרק ה

(א) וַנַּעֲמַן שֶׁר־צָבָא מֶלֶךְ־אֲרָם הָיָה אִישׁ גָּדוֹל לִפְנֵי אֲדֹנָיו וְנִשְׂא פָנָיִם כִּי־כָבוֹ נִתְחַיֶּקֶן תְּשׁוּעָה לְאֲרָם וְהָאִישׁ הַזֶּה גִּבּוֹר חָיִל מְצָרֵעַ: (ב) וְאֲרָם יָצָאוּ גִדּוּדִים וַיִּשְׁכְּבוּ מֵאַרְצָא יִשְׂרָאֵל נַעֲרָה קַטְנָה וְהָיָה לִפְנֵי אִשְׁתּוֹ נַעֲמָן: (ג) וְהָאִמֶר אֶל־גִּבְרִיתָהּ אַחֲלֵי אֲדֹנָי לִפְנֵי הַנְּבִיא אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן אִזּוּ יֵאָסֶף אִתּוֹ מְצָרֵעָתוֹ: (ד) וַיָּבֵא וַיַּגִּד לְאֲדֹנָיו לֵאמֹר כָּזָאת דִּבְרָה הַנַּעֲרָה אֲשֶׁר מֵאַרְצָא יִשְׂרָאֵל: (ה) וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־אֲרָם לְדָבָר וַאֲשַׁלְּחָה סֹפֵר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּלְחָף וַיִּמָּלֵךְ בְּיָדוֹ עֹשֶׂר כַּפְרִי־כֶסֶף וְשִׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב וְעֹשֶׂר חֲלִיפוֹת בְּגָדִים: (ו) וַיָּבֵא הַסֹּפֵר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וְעַתָּה כְּבוֹא הַסֹּפֵר הַזֶּה אֵלַיךְ הֲנֵה שְׁלַחְתִּי אֵלַיךְ אֲתִנַּעֲמָן עִבְדִּי וְאִסְפַּתוּ מְצָרֵעָתוֹ: (ז) וַיְהִי כִּקְרָא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַסֹּפֵר וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר הֲאֵלֵהֶם אֲנִי לְהַמִּית וְלַהַחְיֹת כִּי־זֶה שְׁלַח אֵלַי לְאֹסֵף אִישׁ מְצָרֵעָתוֹ כִּי אֶף־דַּעַרְנָא וְרָאוּ כִּי־מִתְאַנֶּה הוּא לִי: (ח) וַיְהִי כִּשְׁמַעָא אֶל־יִשְׂרָאֵל אִישׁ־הֲאֵלֵהֶם כִּי קָרַע מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּגָדָיו וַיִּשְׁלַח אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לְמָה קָרַעְתָּ בְּגָדֶיךָ כִּי־בָאָה אֵלַי וַיֹּרַע כִּי יֵשׁ נְבִיא בְּיִשְׂרָאֵל: (ט) וַיָּבֵא נַעֲמָן בְּסוּסוֹ בְּסוּסָיו וַיָּרֻכְבוּ וַיַּעֲמֵד פֶּתַח־הַיְבִית לְאֶל־יִשְׂרָאֵל: (י) וַיִּשְׁלַח אֵלָיו אֶל־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הֲלוֹךְ וְרַחֲצֵת שְׁבַע־פְּעָמַיִם בַּיַּרְדֵּן וַיִּשָּׁב בְּשַׂרְךָ לֶךְ וַיְטַהֵר: (יא) וַיִּקְרַע נַעֲמָן וַיִּלְחָף וַיֹּאמֶר הֲנֵה אֲמַרְתִּי אֵלַי לֵאמֹר יָצָא וְעָמַד וַיִּקְרָא בְּשֵׁם־יְיָ וְהִנֵּי יָדוֹ אֶל־הַמָּקוֹם וְאֶסְפֶּה הַמְצָרֵעַ: (יב) הֲלֹא טוֹב אֲבָנָה אֲמָנָה וּפְרַפְרֵי נְחֹרוֹת דְּמִשְׁק מִפְּלִי מִימֵי יִשְׂרָאֵל הַלֹּא־אֶרְתֵּץ בְּהֵם וְטַהַרְתִּי וַיִּפֶן וַיִּלְחָף בַּחֲמָה: (יג) וַיִּגְשׁוּ עִבְדָיו וַיִּדְבְּרוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ אֲבִי דָבָר גָּדוֹל הַנְּבִיא דָבָר אֵלַיךְ הֲלוֹא תַעֲשֶׂה וְאֶף כִּי־אֲמַר אֵלַיךְ רַחֵם וַיְטַהֵר: (יד) וַיִּזְרַד וַיִּטְבֵּל בַּיַּרְדֵּן שְׁבַע פְּעָמַיִם כַּדָּבָר אִישׁ הֲאֵלֵהֶם וַיִּשָּׁב בְּשָׂרוֹ כְּבָשָׂר נַעַר קָטָן וַיְטַהֵר: (טו) וַיִּשָּׁב אֶל־אִישׁ הֲאֵלֵהֶם הוּא וְכָל־מַחְנֵהוּ וַיָּבֵא וַיַּעֲמֵד לִפְנֵי וַיֹּאמֶר הַנְּבִיא וַיִּדְבְּרוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ אֲבִי כִּי אִם־בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה קָחֵנָּה מֵאֵת עִבְדֶּךָ: (טז) וַיֹּאמֶר חֲיִי־יִקְרַן אֲשֶׁר־עָמַדְתִּי לִפְנֵי אִם־אֶקַּח וַיִּפְצַרְבוּ לְקַחַת וַיִּמָּאֵן: (יז) וַיֹּאמֶר נַעֲמָן וְלֹא יִתְדַנָּא לְעִבְדֶּךָ מִשָּׂא צְמֵד־פְּרָדִים אֲדַמָּה כִּי לֹא־יַעֲשֶׂה לְעוֹד עִבְדֶּךָ עַל־הַ זָבַח לְאֵלֵהֶם אֲחֵרִים כִּי אִם־לְיָיִקוֹן: (יח) לְדָבָר הַזֶּה יִסְלַח יְיָ לְעַבְדֶּךָ כְּבוֹא אֲדֹנָי בִּיתְדַמְרוֹן לְהַשְׁתַּחֲוֹת שְׁמֵהּ וְהוּא יַשְׁעֵן עַל־יָדָיו וְהַשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית רַמְזָן בְּהַשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית רַמְזָן יִסְלַחֵנִי: (יט) וַיֹּאמֶר לוֹ לֶךְ לְשָׁלוֹם וַיִּלְחָף מֵאִתּוֹ כְּבַרְתָּ אֲרָץ: (יט) וַיֹּאמֶר לוֹ לֶךְ לְשָׁלוֹם וַיִּלְחָף מֵאִתּוֹ כְּבַרְתָּ אֲרָץ:

שמואל א פרק ט

(א) וַיְהִי־אִישׁ מִבְּרִימִין מִבְּנֵי־מִינִי וְשֵׁמוֹ קִישׁ כִּישׁ בְּדָאֲבִיאֵל כַּדְּבָרָא בְּדָאֲפִים כְּנִיאִישׁ מִיַּגְי גִּבּוֹר חָיִל: (ב) וְלֹד־הִלָּה בֶן וְשֵׁמוֹ שְׂאוּל בְּתוֹר וְטוֹב וְאִין אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל טוֹב מִמֶּנּוּ מִשְׁכֵּמוֹ וּמַעֲלָה גְבַהּ מִכָּל־הָעָם: (ג) וְהָאֲבִירָה הָאֲתָנוֹת לְקִישׁ אֲבִי שְׂאוּל וַיֹּאמֶר קִישׁ אֶל־שְׂאוּל בְּנֹו קַחֲנָא אִתְךָ אֶת־אֲתוֹד מִהַנְּעֹרִים וְקוּם לֶךְ בְּקִישׁ אֶת־הָאֲתָנוֹת: (ד) וַיַּעֲבֵר בְּהַר־אֲפִרַיִם וַיַּעֲבֵר בְּאַרְצֵי־שֵׁלֶשָׁה וְלֹא מְצָאוּ וַיַּעֲבֵרוּ בְּאַרְצֵי־שַׁעֲלִים וְאִין וַיַּעֲבֵר בְּאַרְצֵי־יַמִּינִי וְלֹא מְצָאוּ: (ה) הֲמָה בָּאוּ בְּאַרְצָא עוֹף וְשְׂאוּל אָמַר לְנַעֲרָו אֲשֶׁר־עִמּוֹ לְכָה וְנִשְׁוֹבָה כִּי־יִחַדְלָה אֲבִי מִן־הָאֲתָנוֹת וְדָאָג לָנוּ: (ו) וַיֹּאמֶר לוֹ הַנְּבִיא אִישׁ־הָאֵלֵהֶם בְּעִיר הַזֹּאת וְהָאִישׁ נִכְבָּד כָּל אֲשֶׁר־דָּבָר בּוֹא יָבֹא עִתָּה נְלַכְהָ שֵׁם אוֹלִי יִגִּיד לָנוּ אֶת־דַּרְכָּנוּ אֲשֶׁר־לָכְנוּ עִלְיָהּ: (ז) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל לְנַעֲרָו וְהֵנָּה גִלְף וְהַנְּבִיא לְאִישׁ כִּי הֵלָחֵם אֲנִי מִפְּלִינֹו וְהַשְׁוֹרָה אֵינְךָ לְהִבִּיא לְאִישׁ הֲאֵלֵהֶם מָה אֲתָנוּ: (ח) וַיִּסֹּף הַנַּעֲרָ לְעַנּוֹת אֶת־שְׂאוּל וַיֹּאמֶר הֵנָּה נִמְצָא בְּיָדִי רֵבַע שְׁקָל כֶּסֶף וְנִתְתַּל לְאִישׁ הֲאֵלֵהֶם וְהַנְּבִיא לָנוּ אֶת־דַּרְכָּנוּ: (ט) לִפְנֵינִס בְּיִשְׂרָאֵל כִּי־אֲמַר הָאִישׁ בְּלִכְתּוֹ לְדַרוֹשׁ אֵלֵהֶם לְכוּ וְנִלְכָה עִיר־הָרָאָה כִּי לְנִבְיָא הַיּוֹם יִקְרָא לְפָנָיִם הָרָאָה: (י) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל לְנַעֲרָו טוֹב דָּבָרְךָ לְכָה וְנִלְכּוּ אֶל־הָעִיר אֲשֶׁר־שָׁם אִישׁ הֲאֵלֵהֶם: (יא) הֲמָה עֲלִים בְּמַעֲלָה הָעִיר וְהִמָּה מְצָאוּ נְעוּרוֹת יִצְאֹת לְשָׂאֵב מַיִם וַיֹּאמְרוּ לְהֵן הַיֵּשׁ בְּזֶה הָרָאָה: (יב) וְתַעֲנִינָה אוֹתָם וְהָאֲמַרְנָה יֵשׁ הֵנָּה לְפָנֶיךָ מִתְרָא עִתָּה כִּי הַיּוֹם בָּא לְעִיר כִּי זָבַח הַיּוֹם לְעַם בְּבִמָּה: (יג) כְּבָאֵכֶם הָעִיר כִּן תִּמְצְאוּן אִתּוֹ בְּטָרָם יַעֲלֶה הַבְּמָתָה לְאֶלֶל כִּי לֹא־יֵאָכֵל הָעַם עֲרֵבֵאֹו כִּי־הוּא יִבְרָךְ הַזָּבַח אֲחֵרִיכֵן יֵאָכְלוּ הַקְּרָאִים וְעַתָּה עֲלוּ כִּי־אֲתוּ כְּהַיּוֹם תִּמְצְאוּן אִתּוֹ: (יד) וַיַּעֲלוּ הָעִיר הֲמָה בָּאִים בְּתוֹךְ הָעִיר וְהֵנָּה שְׂמוּאֵל יֵצֵא לְקִרְאָתָם לְעֹלֹת הַבְּמָה: (טו) וַיִּקְרָא גִלָּה אֶת־אֲזָנוֹ שְׂמוּאֵל יוֹם אֶחָד לִפְנֵי בּוֹא־שְׂאוּל לֵאמֹר: (טז) כַּעַתָּה מִחַר אֲשַׁלַּח אֵלַיךְ אִישׁ מֵאַרְצָא בְּנִימָן וּמִשְׁחַתּוֹ לְנִגִּיד־עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מִיַּד פְּלִשְׁתִּים כִּי רָאִיתִי אֶת־עַמִּי כִּי בָּהָה צַעֲקָתוֹ אֵלַי: (יז) וּשְׂמוּאֵל רָאָה אֶת־שְׂאוּל וַיִּקְרַע עֲנָהוּ הֵנָּה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֲמַרְתִּי אֵלַיךְ זֶה יַעֲזֵר בְּעַמִּי: (יח) וַיִּגְשׁ שְׂאוּל אֶת־שְׂמוּאֵל בְּתוֹךְ הַשָּׁעַר וַיֹּאמֶר הַגִּידֵנָּה לִי אֵינְהָ בֵּית הָרָאָה: (יט) וַיַּעַן שְׂמוּאֵל אֶת־שְׂאוּל וַיֹּאמֶר אֲנִי הָרָאָה עֲלָה לִפְנֵי הַבְּמָה וְאֶכְלֶתֶם עִמִּי הַיּוֹם וְשְׁלַחְתִּיךָ בְּבֹקֵר וְכָל אֲשֶׁר בְּלִבְכֶם אֲגִיד לָךְ: (כ) וְלֹא־תִלְוֹת הַאֲבִירוֹת לָךְ הַיּוֹם שְׁלַחְתָּ הַיָּמִים אֶל־תִּשְׁשֵׁם אֶת־לִבְכֶם הַיּוֹם כִּי נִמְצָאוּ וְלִמִּי כִּלְחִמְדָּת יִשְׂרָאֵל הֲלוֹא לָךְ וְלְכָל בֵּית אָבִיךָ: (כא) וַיַּעַן שְׂאוּל וַיֹּאמֶר הֲלוֹא כְּדִמְיִי אֲנִי מִקְטָנִי שְׂבָטִי יִשְׂרָאֵל וּמִשְׁפַּחְתִּי הַצַּעֲרָה מִכָּל־מִשְׁפַּחֹת שְׂבָטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלָמָּה דִּבַּרְתָּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה: (כב) וַיִּקַּח שְׂמוּאֵל אֶת־שְׂאוּל וְאֶת־נַעֲרָו וַיְבִיאֵם לְשִׁפְתָהּ וַיִּתֵּן לָהֶם מְקוֹם בְּרָאשׁ הַקְּרוּאִים וְהִמָּה פְּשָׁלִים אִישׁ: (כג) וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל לְשִׁפְתָהּ הַנְּבִיא אֶת־הַמָּנָה אֲשֶׁר נִתְתִּי לָךְ אֲשֶׁר אֲמַרְתִּי אֵלַיךְ שֵׁם אֲתָה עִמָּךְ: (כד) וַיִּרְם הַטְּבַח אֶת־הַשּׁוֹן וְהָעֲלִיָּה וַיִּשָּׁם לִפְנֵי שְׂאוּל וַיֹּאמֶר הֵנָּה הַנְּשָׂאָר שֵׁם־לְפָנֶיךָ אֶלֶל כִּי לְמוֹעֵד שְׂמוֹר לָךְ לֵאמֹר הָעַם קִרְאֵתִי וַיֵּאָכֵל שְׂאוּל עִם־שְׂמוּאֵל בַּיּוֹם הַהוּא: (כה) וַיִּזְרְרוּ מִהַבְּמָה הָעִיר וַיִּדְבְּרָ עִם־שְׂאוּל עַל־הַגָּ: (כו) וַיִּשְׁכְּמוּ וַיְהִי כַּעֲלֹת הַשָּׁחַר וַיִּקְרָא שְׂמוּאֵל אֶל־שְׂאוּל הַגָּ הַגָּה לֵאמֹר קוּמָה וְאֲשַׁלְּחֶךָ וַיִּקָּם שְׂאוּל וַיִּצְאֹו שְׁנֵיהֶם הוּא וּשְׂמוּאֵל הַחוּצָה: (כז) הֲמָה וַיִּזְרְדוּ בְּקִצְהָ הָעִיר וּשְׂמוּאֵל אָמַר לְנַעֲרָו וַיַּעֲבֵר לְפָנָיו וַיַּעֲבֵר וְאֶת־הָעִיר עָמַד פְּלִיִם וְאֲשִׁמְיֶךָ אֶת־דָּבָר אֵלֵהֶם:

ימי עיון בתנ"ך תשע"ט

מלכים ב פרק ד

(ח) ויהי היום ויעברו אלישע ואלישוֹם וְשֵׁם אִשָּׁה גְדוּלָה וַתַּחֲזִקְבוּ לְאַכְלֵלְחָם וַיְהִי מִהֵי עֶבְרוֹ יָסַר שָׁמָּה לְאַכְלֵלְחָם: (ט) וַתֹּאמֶר אֶל־אִישָׁהּ הַנְּהַינָא דְלַעֲתִי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים קָדוֹשׁ הוּא עֹבֵר עָלֵינוּ תָּמִיד: (י) נַעֲשֶׂה־נָא עֲלֵיתְךָ קִיר־קִטְנָה וְנִשְׁלִים לוֹ שֵׁם מָטָה וְשִׁלְתָּן וְכִסְפָּא וּמְנוּחָה וְהָיָה כִּבְאֵן אֶלְיֵינוּ יָסוּר שָׁמָּה: (יא) וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֵא שָׁמָּה וַיָּסַר אֶל־הָעֵלְיָה וַיִּשְׁכַּב שָׁמָּה: (יב) וַיֹּאמֶר אֶל־גִּזְמָנֵי נַעֲרוֹ קְרָא לִישׁוּנְמִית הַזֹּאת וַיִּקְרָאֶלָּהּ וַתַּעֲמֵד לִפְנֵיו: (יג) וַיֹּאמֶר לוֹ אֲמַרְנָא אֵלֶיָּהּ הִנֵּה חֲרָדָתְךָ אֶלְיֵנוּ אֶת־כַּלְהֵתְרָדָה הַזֹּאת מִה לַעֲשׂוֹת לָךְ הַיֵּשׁ לְדַבְרֵךָ אֶל־הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל־יִשְׂרָאֵל הַזֶּה וְתֹאמַר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יֹשֶׁבֶת: (יד) וַיֹּאמֶר וּמָה לַעֲשׂוֹת לָהּ וַיֹּאמֶר גִּזְמָנֵי אַבְל בֵּן אִידְלָהּ וַאִישָׁהּ זָקֵן: (טו) וַיֹּאמֶר קְרָאֶלָּהּ וַיִּקְרָאֶלָּהּ וַתַּעֲמֵד בַּפֶּתַח: (טז) וַיֹּאמֶר לַמוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חָלָה אֲתִי אֶתְּ חֲבִבְתְּךָ בֵּן וַתֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנָי אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־תְּכַזֵּב בְּשַׁפְּתֶיךָ: (יז) וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֵד בֵּן לַמוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חָלָה אֶשְׂרָדְךָ אֵלֶיָּה אֶל־יִשְׂעָה:

*

מִצְוָה וְצִוְיָן

אנשי סודם... מנער ועד זקן פלהעם מקצה ... בראשית יט ד * גוי עז פנים אשר לאישא פנים לזקן ונער לא יחזן: דברים כח נ * כן ינהג מלך אשר אתשבי מצרים ואתגלות כוש נערים וזקנים ... ישעיהו כ ד * לאיהיה משם עוד עול ימים וזקן אשר לאימלא אתדמיו כי הנער כדמאה שנה למות... ישעיהו סה כ * ... ונפצתי כן זקן ונער ונפצתי כן בחור ובתולה: ירמיהו נא כב נערו היתי גם זקנתי ולא דאיתי צדיק נעוב וזרעו מבקש לחם: תהלים לו כה * בחורים וגם בתולות זקנים עם נערים: תהלים קמח יב * חנה נער עלפי זרקה גם כד זקן לא יסור מפנה: משלי כו כ * ראוני נערים ונחבאו וישליש קמו עמרו: איוב כט ח * שכבו לארץ חוצות נער זקן בתולתי ובחורי נפלו בתרב הרגת ביום אפך טבת לא חמלת: איכה ב כא * בחורים טחון נשאו... זקנים מעער שכתו בחורים מנגינתם: איכה ה יג-יד. רש"י: טחון נשאו - כשהיו האויבים מוליכין אותם בקולרין היו נותנים על כתפיהם ריחיים ומשאות כדי לייגעם, וכן בעץ כשלו, כשל כחם * להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד... אסתר ג יג

צוויים

ויאמר אברהם אלנערו שברלכם פה עסיהמור ואני הנער גלכה ערפה ונשתחנה ונשנכה אליכם: בראשית כב ה * אבן עזרא: ... ורז"ל אמרו שהיה יצחק כאשר נעקד בן שלשים ושבע שנים. ואם דברי קבלה נקבל. ומדרך סברא אין זה נכון, שהיה ראוי שתהיה צדקת יצחק גלויה, ויהיה שכרו כפול משכר אביו שמסר עצמו ברצונו לשחיטה, ואין בכתוב מאומה על יצחק. ואחרים אמרו שהי' בן חמש שנים, גם זה לא יתכן, בעבור שנשא עצי העולה. והקרוב אל הדעת שהיה קרוב לייג שנים, והכריחו אביו ועקדו שלא ברצונו... ויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויצלב איש תם ישב אהלים: בראשית כה כז * ... יוסף כן שבע עשרה שנה הלה רעה את אחיו בצאן והוא נער אתבני בלחה... בראשית לו ז * ושם אתנו נער עברי עבד לשר השפחים... בראשית מא יב * המלאך הגאל אחי מכלדע יברך את הנערים... בראשית מח טז * ועמדיו עשרים וצדניהם עשרים... שמות פרק כז. אברבנאל: לפי שימי הנערות שהם פרי ימי האדם הם עד עשרים שנה... צ"ע *penne* * וילכד נער מאנשי ספות וישאלהו... ויאמר ליחור ככורו קום הרג אותם ולא שלף הנער חרבו כי ירא כי עורגו נער: שופטים ח יד, ח כ תרגום יונתן: ארי דחיל ארי עד כען גייק אברבנאל: ... ושאינו מהנאות שנער קטן יהרגם ולא אדם פחות. * כדניזר אלתים יהיה הנער מדהפטון... מהיהנה משפט הנער ומעשהו... ותלד האשה בן ותקרא את שמו שמשון ויגדל הנער ויברכהו יקנוק: שופטים יג, ה, ח, יב, כד... * ויהינער מבית לחם יהודה ממשפחת יהודה והוא לוי... וינאל הלוי לשבת את האיש ויהי הנער לו פאתר מבניו וימלא מיכה את יד הלוי ויהי לו הנער לכתן ויהי בבית מיכה: שופטים יז, ז, יא, יב * המה עם בית מיכה ותמה הפירו את קול הנער הלוי... ויסורו שמה ויבאו אל בית הנער הלוי בית מיכה וישאלו לשלום: שופטים יח, ג, יח טו * ויאמר שמואל אל ישי התמו הנערים ויאמר עוד שאר השטן... ויעז אחר מהנערים ויאמר הנה ראיתי בן לישי בית הלחמי ידע גנן... וישלח שמואל מלאכים אל ישי ויאמר שלחה אלי את דנד בנה אשר בצאן: שמואל א, טז יא, טז יח, טז יט. רש"י: אחד מהנערים - מיוחד שבהם דואג האדומי * ויבא אתם נער ויגד לאבשלם... שמואל ב יז * ויברכהו אור הוא ואנשים אדמים מעבדי אביו אתו לבוא מצרים והוד נער קטן: מלכים א יא יז * ולקחת בלדע ישרה לחם ונקדים ובקבך דבש ובאת אליו והוא יגיד לך מהיהנה הנער: (יב) ואת קומי לכי לביתהו בבאה רגלך העירה ומת הנלד... היא באה בסריה בית הנער מת: מלכים א יד * הנה העלמה הרה וילדת בן... בטרם ידע הנער מאס ברע ובחר בטוב העוב האדמה... ישעיהו פרק ז * ושאר עין יצרו מספר יהיו ונער יכתבם: ישעיהו י יט א"ע: נער שאין לו רגילו בחשבון * ונר זאב עם פכש ונמר עם גרי ירביץ... ונער קטן נהג בם: ישעיהו יא ו. ת"י: ויניק עיר * ועלליהם ירששו לעיניהם... וקשותות נערים תרששו... ישעיהו יג טז-יח * ויעפו נערים ויגעו ובחורים פשול יפשו: ישעיהו מ ל * עני אני וגנע מנער... תהלים פח טז * גם במעלליו ותנפר נער אסרף ואסרש פעלו: משלי כ * רטפש בשרו מנער ישוב לימי עלומיו: איוב לג כה * ובשמונה שנים למלכו והוא עורגו נער החל לרוש לאלתי דניד אביו... דברי הימים ב, לד ג *

ימי עיון בתנ"ך תשע"ט

לְכֹהֵנָא וְנִסְוֵיהּ אֶלְעִירֵיהּ יְבִיפִי הַזֹּאת וְנָלִין בָּהּ : (יב) וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָיו לֹא נִסְוֵר אֶלְעִיר נְכָרִי אֲשֶׁר לֹא־מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִנֵּה וְעָבְרוּ נֵר גְּבֻעָה : (יג) וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ לֵךְ וְנִקְרָבָה בְּאֶחָד הַמְקָמֹת וְלִנְוֹ בַּגְּבֻעָה אוֹ בְרָמָה : שׁוֹפְטִים יט : ג, יא, יג * וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד לְמִי־אַתָּה וְאֵי מִזֶּה אַתָּה וַיֹּאמֶר נַעֲר מִצָּרִי אֲנִי עָבֵד לְאִישׁ עַמְלֵקִי וַעֲבָדְנִי אֲדֹנִי כִּי חָלִיתִי הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה : שׁוֹמָאֵל א ל י ג * וַיִּכְּסוּ דָּוִד מִהַנְּשֹׂף וְעָרַב לְמַחְרָתָם וְלֹא־נִמְלֹט מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם־אֶרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ־נַעַר אֲשֶׁר־רָכְבוּ עַל־הַגְּמָלִים וַיִּנְסֹו : שֵׁם יז. מַלְכִּי־ם : נַעַר, שֶׁהֵיוּ נַעֲרִים קְלֵי הַמְרוֹץ וְרַב כַּח. ב אֲשֶׁר רָכְבוּ עַל הַגְּמָלִים, וְעִי"כ וַיִּנְסֹו, אֲבָל זְקֻנִים הַרוֹכְבִים וְנַעֲרִים רַגְלִים לֹא נִמְלֹטוּ : * וַתִּפֹּל שָׂבָא וַתִּקְחֶם וְאֶת־הַנְּעָרִים הֵכִי לְפִיתָרְב. אַשׁ אֱלֹהִים נִפְלָה מִן־שָׂמַיִם וַתִּבְעַר בְּצֵאֵן וּבְנִעָרִים ... פְּשָׁיִים שָׁמוּ שְׁלֹשָׁה רֵאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־הַגְּמָלִים וַיִּקְחוּם וְאֶת־הַנְּעָרִים הֵכִי לְפִיתָרְב... (וְהִנֵּה רִחַם גְּדוּלָה בָּאָהּ מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר וַיִּצַע בְּאַרְבַּע פְּנוֹת הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־הַנְּעָרִים וַיִּמְוֹתוּ ... אִיּוֹב פָּרַק א

הַמְּשֵׁרֶת . מִה"א הַיְדִיעָה הַנַּעֲר

וְדָבָר יִקְנֹק אֶלְמִשְׁשֶׁה פְּנִים אֶל־פְּנִים כַּאֲשֶׁר יִדְבֵר אִישׁ אֶל־דַּעְהוּ וְשָׁב אֶל־הַמְּחַנָּה וּמִשְׁרָתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּדַנּוֹן נַעֲר לֹא יִמֵּשׁ מִתּוֹךְ הָאֵהָל : שְׁמוֹת ל ג יא * רַמְבַּ"ן : כֹּתָב ר"א חִיָּה יְהוֹשֻׁעַ מֵאֵה וְעֵשֶׂר שָׁנִים (יְהוֹשֻׁעַ כַּד כֹּט), וְחַכְמִים אִמְרוּ (זִבְחִים קִיח ב) כִּי שֶׁבַע שָׁנִים כִּבְשׁ וְשֶׁבַע שָׁנִים חִלַּק, א"כ הִיָּה בֵּן חֲמִשִּׁים וְשֵׁשׁ שָׁנָה, וְאִיךָ יִקְרָאָהּ הַכְּתוּב נַעֲר, וְכַכָּה פִּירוּשׁוֹ, וּמִשְׁרָתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן שִׁירוֹת נַעֲר. וְעַל דַּעְתִּי דֶרֶךְ לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שִׁיקָרָה כָּל מִשְׁרַת נַעֲר, כִּי כַּעַל הַשְּׂרָרָה הַנִּכְבָּד הוּא הָאִישׁ, וְהַמְּשֵׁרֶת לוֹ יִקְרָא נַעֲר, וְכֵן גַּחְזִי נַעֲרוּ (מ"ב ד יב), יְקוּמוּ נָא הַנַּעֲרִים וַיִּשְׁחָקוּ לְפָנֵינוּ (ש"ב ב יד), וְכֵן עֲשֶׂרָה נַעֲרִים נִוְשָׂאֵי כְלֵי יוֹאֵב (שֵׁם יח טו), כִּי יוֹאֵב לֹא יִמְסוֹר כְּלָיו רַק לְאִנְשֵׁים גְּבוּרֵי חֵיל שֶׁעֲמָדוֹ עַל יְדוֹ. וְכַתִּיב (יְהוֹשֻׁעַ ו כב) וְלִשְׁנַיִם הָאִנְשִׁים הַמְּרַגְלִים אָמַר יְהוֹשֻׁעַ, וְכַתִּיב (בַּפְּסוֹק שְׂאֲחָרִיו) וַיִּבְאוּ הַנַּעֲרִים הַמְּרַגְלִים וְגו', מִפְּנֵי שֶׁהֵיוּ מִשְׁרְתֵי הַעֲדָה, מְרַגְלִים לָהֶם. וְכֵן רַבִּים, וְכֵן נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מִשְׁרָתוֹ (אֶסְתֵּר ב ב), בִּיָּאֵר שֶׁהֵם הָאִנְשִׁים הַעוֹמְדִים לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ מִשְׁרָתֵי גּוֹפּוֹ, לֹא מִשְׁרָתֵי הַחֲצֵר. וְא"כ יִאֲמַר וּמִשְׁרָתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן מִשְׁרַת תְּמִיד שֶׁלֹּא יִמוּשׁ מִתּוֹךְ הָאֵהָל : * וַיִּרְצֵן הַנַּעֲר וַיַּעֲד לְמִשְׁשֶׁה וַיֹּאמֶר אֶלְדָּוִד וַיִּמְיָד מִתְּנַבְּאִים בְּמַחְנָה : וַיִּצַע יְהוֹשֻׁעַ בְּדַנּוֹן מִשְׁרַת מִשְׁשֶׁה מִבְּחַרְתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי מִשְׁשֶׁה כִּלְאָם : בַּמְּדַבֵּר יֵאָבֵב כַּח. רַשִׁי : יֵשׁ אוֹמְרִים גְּרִשׁוּם בֶּן מִשְׁשֶׁה הִיָּה : אֲבָן עוֹרָא : בַּה"א, הוּא הַנּוֹדֵעַ לְשֵׁרֶת מִשְׁשֶׁה חוּץ מִיְהוֹשֻׁעַ... כִּי שְׂרוֹת יְהוֹשֻׁעַ אֵינְנוּ כְּשֵׁרוֹת כָּל נַעֲר * אֲבַרְבַּנְאֵל : וְהִנֵּה רִץ הַנַּעֲר וְנִרְאָה שֶׁהִיָּה הוּא הַמְּשֵׁרֶת בְּעֵינֵי הַצַּבּוֹר וְשִׁלִּית בִּיד שֶׁהִיָּה קוֹרָא אֶת הַזְּקֻנִים לְבָא לְפָנֵי מִשְׁשֶׁה וְלִזְכִּירוֹ בַּה"א הַיְדִיעָה הַנַּעֲר... * וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיְבָא נַעֲר שְׂאוֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו פֹּל אֲשֶׁר הִנֵּה לְשְׂאוֹל וְלְכָל־בֵּיתוֹ נִתְתִּי לְכָד־אֲדֹנִיךָ : (י) וְעָבְדָתְ לֹו אֶת־הָאֲדָמָה אִתּוֹ וְכִנְיָךְ וְעָבְדִיךָ וְהִבֵּאתָ וְהִנֵּה לְכָד־אֲדֹנִיךָ לְחֵם וְאֶכְלוּ וּמִפִּי־שֶׁשֶׁת בְּדָאֲדֹנִיךָ יֵאָכֵל תְּמִיד לְחֵם עַל־שִׁלְחָנִי וְלִצִּיְבָא תִּמְשֶׁה עֲשֶׂר בָּנִים וְעֲשָׂרִים עָבְדִים : שׁוֹמָאֵל ב פָּרַק ט מַצּוֹדֵת צִיּוֹן : הַמְּשֵׁרֶת נִקְרָא נַעֲר ע"ש שְׂדֵרֶךְ הַנַּעֲר לְשֵׁרֶת אֶת הַזְּקֵן : * וְדָוִד עָבֵר מֵעַט מִהָרָאשׁ וְהִנֵּה צִיְבָא נַעֲר מִפִּי־שֶׁשֶׁת לְקָרְאָתוֹ וְצִיְבָא חֲמָרִים חֲבָשִׁים וְעַל־הֵמָּה מֵאִתִּים לְחֵם וּמֵאָה צְמוּקִים וּמֵאָה קִיץ וְנָכֵל יֵיָן : וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיְבָא מַה אָלָה לָךְ וַיֹּאמֶר צִיְבָא הַחֲמוּרִים לְבֵית־הַמֶּלֶךְ לְרַכֵּב וְלִהְלַחֵם וְהַלְחֵם וְהַקִּיץ לְאָכּוֹל הַנְּעָרִים וְהַיֵּינָן לְשִׁתּוֹת הַנַּעֲרָה בַּמִּדְבָּר : שׁוֹמָאֵל ב פָּרַק טז * וַיִּמְהַר שְׁמֵעִי בְּדַגְרָא בְּדַהֲמִינִי אֲשֶׁר מִבְּחַרְתִּי וַיִּרְדֵּם־עִם־אִישׁ יְהוֹדָה לְקָרְאָת הַמֶּלֶךְ דָּוִד : (יח) וְאֶלְךָ אִישׁ עֲמֹו מִבְּנֵי־מִן וְצִיְבָא נַעֲר בֵּית שְׂאוֹל וְחִמְשֶׁת עֲשָׂר בָּנָיו וְעֲשָׂרִים עָבְדָיו אִתּוֹ וְצִלְחוֹ הַיִּרְדֵּן לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ : שׁוֹמָאֵל ב פָּרַק יט

נַעֲר הַנְּבִיא

...וּמִשְׁרָתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּדַנּוֹן נַעֲר לֹא יִמֵּשׁ מִתּוֹךְ הָאֵהָל : שְׁמוֹת ל ג יא . אֲבַרְבַּנְאֵל : ... מִשְׁרַת שִׁירוֹת נַעֲר אָף עַל פִּי שְׁכַפִּי שְׁנוֹי הִיָּה אָדָם שְׁלֵם. * ... וַיֹּאמֶר יִחְזִי נַעֲר אֶל־שֵׁעַ ... מַלְכִים ב ה יד * וַיִּצַּא וְהִגְהֵתִיל סוֹבֵב אֶת־הַעִיר וְסוֹס וְרָכָב וַיֹּאמֶר נַעֲרוֹ אֵלָיו אֵתָה אֲדֹנִי אֵיכָה נַעֲשֶׂה : (טז) וַיֹּאמֶר אֶל־תִּירָא כִּי רַבִּים אֲשֶׁר אֶתְנֹו מֵאֲשֶׁר אוֹתָם : וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־שֵׁעַ וַיֹּאמֶר : קוֹקֵק פִּקְחָנָא אֶת־עֵינָיו וַיִּרְאָה וַיִּפְקַח : קוֹקֵק אֶת־עֵינָיו הַנַּעֲר וַיִּרְא וְהִנֵּה הָהָר מְלֵא סוֹסִים וְרָכָב אִשׁ סְבִיבָת אֶל־שֵׁעַ : מַלְכִים ב פָּרַק ו יז * וְאֶל־שֵׁעַ הַנְּבִיא קָרָא לְאֶחָד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים וַיֹּאמֶר לוֹ תִּגְרַם מִתְּנִיךָ וְקַח פֶּה הַשָּׁמֶן הִנֵּה בְּיָדְךָ וְלֹךְ רַמַת גִּלְעָד... וְלִךְ הַנַּעֲר הַנַּעֲר הַנְּבִיא רַמַת גִּלְעָד : מַלְכִים ב ט ד * וְהַמֶּלֶךְ מְדַבֵּר אֶל־נַעֲרוֹ נַעֲר אִישׁ־הַאֱלֹהִים לְאָמַר... מַלְכִים ב ח ד *

הַנְּבִיא נַעֲר

וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ הַדְּבָר כִּי יֵצֵא וּמִלְאָךְ אַחֵר יֵצֵא לְקָרְאָתוֹ : וַיֹּאמֶר אֵלָיו רִץ דְּבָר אֶל־הַנַּעֲר הִלְזוּ לְאָמַר פְּרוֹזוֹת תִּשָּׁב יְרוּשָׁלַם מְרַב אַגְּם וּבִהְמָה בְּתוֹכָהּ : זְכַרְיָה ב ח . אֲבָן עוֹרָא : ...וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה נִתְנַבְּאוּ וְהֵם נַעֲרִים זְכַרְיָה שׁוֹמָאֵל וִירְמִיָּה : רַד"ק : אֲפֹשֶׁר כִּי נַעֲר הִיָּה בְּשָׁנִים בְּהַנְּבִיא כְּמוֹ שׁוֹמָאֵל וִירְמִיָּהוּ אוֹ הִיָּה מִשְׁרַת נְבִיא אַחֵר גְּדוֹל מִמֶּנּוּ לְפִיכֵךְ קְרָאוּ נַעֲר כְּמוֹ וְיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן נַעֲר :

חִינוּךְ

אֲוֹלֶת קְשׁוּיָה בְּלִבְנַעַר עֵקֶב מוֹסֵר יְחִיקָנָה מִמֶּנּוּ : מִשְׁלִי כב טו * אֶל־תִּמְנַע מִנַּעַר מוֹסֵר כִּי־תִכְנֹו בְּשֹׁבֶט לֹא יָמוּת : מִשְׁלִי כג יג * שְׁבֹט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חֲקֻמָּה וְנַעֲר מִשְׁלַח מְבִישׁ אִמּוֹ..מִפְּנֵי מִנַּעַר עֵבְדוֹ וְאֶחְרִיתוֹ יִהְיֶה מְנוּן : מִשְׁלִי כט טו, כא * בְּמָה יִזְכָּה־נַעֲר אֶת־אֶרְחוֹ לְשִׁמּוֹר כְּדָבָר : תְּהִלִּים קִישׁ ט

הַמְּנַוְרִין מִן הַמִּצְוֹת

וַיֹּאמֶר אֲבָרְהָם אֶל־נַעֲרָיו שְׁבַדְלָכֶם פֶּה־עִם־הַחֲמוֹר וְאֲנִי הַנַּעֲר ... בְּרַאשִׁית כב ה. וַיִּקְרָא רַבָּה אַחֵרֵי מוֹת כ : אִמ' לוֹ לִיצַחַק רּוֹאֵה אֶת מֵאוֹמָה, אִמ' לוֹ עֵנָן קְשׁוֹר עַל גַּב הַהָר. אִמ' לָהֶם לִישְׁמַעֲאֵל וְלֹא־לִיעֶזֶר רּוֹאִים אֶתֶם מֵאוֹמָה, אִמְרוּ לוֹ לֹאֵן. אִמ' לָהֶם הוֹאִיל וְאֵין אֶתֶם רּוֹאִין וְחֲמוֹר זֶה אֵינְנוּ רּוֹאֵה, שְׁבוּ לָכֶם פֶּה עִם הַחֲמוֹר, עִם הַדּוֹמָה לְחֲמוֹר ... אֵלָהּ אֶת־לְבוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בְּדָשְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הִלְיָה רַעְיָה אֶת־אֶחְזִיר בְּצֵאֵן וְהוּא נַעֲר אֶת

ימי עיון בתנ"ך תשע"ט

בני בלטה.... רש"י : והוא נער - שהיה עושה מעשה נערו, מתקן בשערו ממשמש בעיניו, כדי שיהיה נראה יפה : **אברכנאל** : השאלה הג' באמרו יוסף בן שבע עשרה שנה היה רועה את אחיו בצאן והוא נער וגומר כי אם בא הכתוב להודיע שניו בעבור שהיה קטן ושהיה עכ"ז רועה את אחיו בצאן הרי יששכר וזבולון היו כמוהו בשנים והיו רועים ועוד שאחרי שזכר שניו בדקרוק למה ואמר והוא נער ורש"י פ"י היה עושה מעשה נערו. * **ויצל משם ביתאל ... וינצרים קטנים יצאו מן העיר ויחלקו סרבו... מלכים ב ב כג** . רש"י: המנוערים מן המצות: רד"ק: כי יש גדולים ויקראו נערים ואמר כי אלה הנערים היו קטנים וכן ונער קטן עמו ורז"ל דרשו נערים שהיו מנוערים מן המצות קטנים שהיו מקטני אמנה: * **ונחתי נצרים שריהם ויחלולו ימשלרם: ישעיהו ג ד** . רש"י: אלו בני אדם המנוערים מן המצות * **ונארא בפתאים אבינה בבוים נער חסרלב: משלי ז ז** . מלבי"ם: ר"ל שחסר לו כח המושל לעצור בעד תאותו: * **א"ר לך ארץ שמשלך נער ושריך בפקר יאכלו: קהלת י טז**

כמה משאלות פפרשיה אחת:

ויאמר אברהם אלנצרו שברלכם פה עסיהמור ונאני הנער ... בראשית כב ה * **ויגף אלקנה הרממה עלביתו והנער הנה משרת אתיקוק אתפני עלי הפהן: ויבני עלי בני בליצל ... גם בטרם יקטרון אתהחלב ויבא נער הפהן ואמר לאיש הזבח תנה כשור לצלות לפהן... ותהי חטאת הנצרים גדולה מאד ... ושמואל משרת אתפני יקוק נער חגור אפוד בד ... ויגבל הנער שמואל עסקוק: (כ) והנער שמואל חלף ויגבל וטוב גם עסקוק וגם עסאנשים... שמואל א ב * **ותהר האשה ותלד בן למועד הזה כעת תהי אשרדבר אליה אלישע: (יח) ויגבל הילד ויהי היום ויצא אל אביו אלהקצרים: ויאמר אל אביו ראשי ראשי ויאמר אל הנער שאהו אל אמו: ויחרא אל אשה ותאמר שלחה נא לי אתך מן הנצרים ואתת האתנות... ותחבש האתון ותאמר אל הנצרה נתג ויגף אל הנצרה לרלב כי אסאמרת לי... ויהי פראות איש האלהים אתה ממגד ויאמר אל היתני נצרו הנה השונמית הלו... ושמת משענתי עלפני הנער: (ל) ותאמר גם הנער חייקוק חיינפשהו אס אעזבני... (לא) וגנזי עבר לפניהם וישם אתהמשענת עלפני הנער ואין קול ואין קשב וישב לקראתו ויגדלו לאמר לא הקיץ הנער: ויבא אלישע הביתה והנה הנער מת משכב עלמטו: (לד) ויצל וישכב עלהילד וישם פיו עלפיו ועיניו על עיניו וכפיו עלכפו פפיו ויגהר עליו ויתם כשור הילד: וישב ויגף בפית אתת הנה ואתת הנה ויצל ויגהר עליו ויזוהר הנער עדשבע פעמים ויפקח הנער אתעיניו: ויחרא אל גיחזי ויאמר קרא אל השונמית הזאת ויקראה ותבוא אליו ויאמר שאי בנה: ותבא ותפל עלדגליו ותשפחו ארצה ותשא אתבנה ותצא: מלכים ב ד : יט - לז * **ויגד ויטבל בירדן שבע פעמים כדבר איש האלהים וישב כשור נער קטן ויטהר ... ויאמר גיחזי נע" אלישע ... הנה עתה זה באו אלי שנינצרים מהר אפרים מבני הנביאים... מלכים ב ה יד******

נצרה

והנה הנער אשר אמר אליה הטינא כדף ואשתה ואמרה שתה וגםאמליך אשקה אתה .. (טז) והנער טבת מראה מאד ... ותרוץ הנער ותגד לבית אמה... ויאמר אחיה ואמה תלש הנער אתנו ימים או עשור אחר תלד... ויאמרו נקרא לנער ונשאלה אתפיה... בראשית פרק כד * **... ותדבק נפשו בדנינה בתיצלב ויאהב אתהנער וידבר עללב הנער: ויאמר שקם אלחמור אביו לאמר קחלי אתהילדה הזאת לאשה: ויצלב שמע כי טמא אתדיניה בתו: וידבר חמור אתם לאמר שקם בני חשקה נפשו בבתכם תנו נא אתה לו לאשה... הרפו עלי מאד מהר ומתן ואתנה פאשר תאמרו אלי ותגדלי אתהנער לאשה... ולא אתה הנער לעשות הדבר כי חפץ בבתצלב והוא נכד מפל בית אביו... בראשית לד ג * **כירשח איש אשה ויבא אליה ושנאה: ועם לה עלילת דברים והוצא עליה עם רע ... ולקח אבי הנער ואמה... ויאמר אבי הנער אלהזקנים... אתבתי נחתי לאיש הנה לאשה וישנאה... (ועוד הרבה) דברים פרק כב * **ויאמר בעו לנצרו הנצב עלהקוצרים למי הנערה הזאת: (י) ויען הנער הנצב עלהקוצרים ויאמר נצרה מואביה היא השכה עסנעמי משנה מואב... ויאמר בעו אלירות הלו שמת בתי אלתיכלי ללקט בשנה אחר וגם לא תעבורי מזה וכה תדקין עסנעוטי: עילוף בשנה אשריקצרון והלקת אתריהן הלו צייתי את הנצרים לבלתי ננעה וצמת והלקת אלהפלים ושחית מאשר: ישאבון הנצרים: רות פרק ב******

פאס-פי פאצר

ויבד הדבר מאד בעיני אברהם על אודת בנו: ויאמר אלהים אל אברהם אל הנער ועל אמתך ... וגם אתדנהאמה לגוי אשימנו כי ורעה הוא... וישכם אברהם בפקר וישחלקם חלמת מים ויתן אלהגור שם עלשכמה ואתהילד ... ויכלו המים מןהחמת ותשלף אתהילד תחת אתד השיחם... ותלד ותשב לה מגד הרחק ממשחני קשת כי אמרה אל ארעה במות הילד ותשב מגד ותשא אתקלה ותבד: וישמע אלהים אתקול הנער ויקרא מלאך אלהים אלהגור מן השמים ויאמר לה מהלך הגר אלתיראי כישמע אלהים אלקול הנער פאשר הואשם: קומי שאי אתהנער והתניקי אתידך בו כילגוי גדול אשימנו: ויפקח אלהים אתעיניה ותרא באר מים ותלד ותמלא אתהחמת מים ותשק אתהנער: ויהי אלהים אתהנער ויגבל וישב במדבר ויהי רבה קשת: בראשית פרק כא *

קחנא אתבנה אתיחידך אשראהבת אתיחוק ... וישח אתשני נצרו אתו ואת יצחק בנו ... שברלכם פה עסיהמור ונאני הנער נלכה עד פה... וישח אברהם אתצצי העלה וישם עליצחק בנו ... וילכו שניהם יחדו: (ז) ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר הנני בני... לעלה בני וילכו שניהם יחדו: וישלח אברהם אתדו וישח אתהמאכלת לשחט אתבנו: ויאמר אלתישלח ידך אלהנער ואלתיעש לו מאומה כי עתה יציתי כירא אלהים אתה ולא חשכת אתבנה אתיחידך ממני... וישח את האיל ויצלהו לעלה תחת בנו: ... בראשית כב

ויאמר יהודה אלישאל אביו שלחה הנער אתי ונקימה ונלכה ונחיה ונלא נמות ... בראשית מג ח * .. ונאמר אל אדני לא יוכל הנער לעזב אתאביו ועזב אתאביו ומת... ונאמר לא נוכל לנדת אמיש אחינו וקטן אתנו ... ועתה כבאלי אלעבדך אבי וננער איננו אתנו ונפשו קשויה

ימי עיון בתנ"ך תשע"ט

בנפשו: (לא) והִלָּה פְּרָאוֹתָיו כִּי־אֵין הַנֶּעֱר וְמָת ... (לב) כִּי עֲבָדְךָ עָרַב אֶת־הַנֶּעֱר ... (לד) כִּי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אֲבִי הַנֶּעֱר אֵינְנוּ אֲתִי... בראשית פ מד

... וַיִּבְקֹשׁ דָּוִד אֶת־הָאֱלֹהִים בְּעַד הַנֶּעֱר וַיֵּצֵא דָוִד צֹלֶם וַיָּבֵא וְלָן וַשְׁכַּב אֶרְצָה: ... וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וַיָּמָת הַגִּלְד וַיָּרְאוּ עֲבָדָיו דָּוִד לְהַגִּיד לוֹ כִּי מָת הַגִּלְד ... שמואל ב יב טז

וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב הַגִּהָנָא עֲשִׂיתִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלָךְ הַשֵּׁב אֶת־הַנֶּעֱר אֶת־אֲבִיךָ: שמואל ב יד כא * וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב וְאֶת־אֲבִישַׁי וְאֶת־אֲתִי לֵאמֹר לֵאטְלִי לְנֶעֱר לְאֲבִישַׁלּוֹם ... לֵאטְלִי לְנֶעֱר לְאֲבִישַׁלּוֹם ... שְׁמֹרֵמִי בְּנֶעֱר בְּאֲבִישַׁלּוֹם: ... וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁלּוֹם לְנֶעֱר לְאֲבִישַׁלּוֹם... וַיֹּאמֶר הַפּוֹשֵׁי יִהְיֶה כְּנֶעֱר אֵיבִי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ וְכָל אֲשֶׁר־קָמוּ עָלָיְךָ לְרָעָה: שמואל ב יח

וַיֵּצֵא יוֹנָדָב ... וַיֹּאמֶר אֶל־יֹאמֵר אֲדֹנָי אֵת פְּלֵה־הַנֶּעֱרִים בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הַמֵּיתוּ כִּי־אֲמַנּוֹן לְבָדוֹ מָת ... שמואל ב יג לב

כִּי הַגִּהָנָא כִּי מַלְּיָם רָעָה בְּאֶרֶץ הַנִּכְחָדוֹת לֵאמֹר לְנֶעֱר לְאֲבִישַׁלּוֹם וְהַנֶּעֱר לֹא יִרְפָּא ... זכריה יא טז אבן עזרא: הנער - שה אוהב הקטן לא יבקש:

כִּי נֶעֱר יִשְׁרָאֵל וְאֶהְיֶה וּמִמְצָרִים קָנָאתִי לְבָנָי: הושע יא א

*

תהלים פרק קג

(א) לְדָוִד בְּרִכֵּי וַפְּשִׁי אֶת־זִמְרֹנְךָ וְכָל־לְחָרְבֵי אֶת־שֵׁם קְדָשׁוֹ: (ב) בְּרִכֵּי וַפְּשִׁי אֶת־זִמְרֹנְךָ וְאֶל־אֲשֶׁר־פָּחִי בְּלִגְמוֹלָיו: (ג) הַסֵּלַח לְכָל־עֲוֹנוֹתֵי תְּרַפָּא לְכָל־תַּחֲלָאִיתֵי: (ד) הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיִּיךָ תִּמְעַשְׂלִיךָ תִּסָּד וְרַחֲמִים: (ה) הַמְּשַׁבֵּעַ בְּטוֹב עֲדָנְךָ תַּתְחַדֵּשׁ בְּנֶשֶׁר נְעוּרֵיכִי: (ו) הַמְּשַׁבֵּעַ בְּטוֹב עֲדָנְךָ תַּתְחַדֵּשׁ בְּנֶשֶׁר נְעוּרֵיכִי:

רש"י: תתחדש כנשר נעוריכי - כנשר הזה שמחדש כנפיו ונוצה משנה לשנה, ויש מדרש אגדה על מין נשר שכשמזקין חוזר לנערותו:

*

מלאכי פרק ג פסוק כד

וְהֵשִׁיב לְבַבְכוֹת עַל־בְּנֵים וְלֵב בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם כִּי־אָבִיא וְהִפִּיתִי אֶת־הָאָרֶץ חֲרָם:

רש"י: והשיב לב אבות - להקב"ה: על בנים - ע"י בנים יאמר לבנים דרך אהבה ורצון לכו ודברו אל אבותיכם לאחוז בדרכי המקום וכן ולב בנים על אבותם...

הרב חרל"פ: ...שהאבות ישוּבו להקב"ה ע"י הבנים (יאמר לבנים... רש"י), והיינו שלפני הזמן הוא ישוּבו אלו הבנים בעצמם ואורו של אליהו הנביא יהיה שלוח וחדור בתוכם מבפנים ומבחוץ..., מי מרום ממעיני הישועה, הנבואה האחרונה של מלאכי

הרב קוק, שמונה קבצים קובץ ה קי

הגאולה מוטבעת היא בטבע ישראל, היא חותם פנימי. גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור אין מים בו. משה מאיר את אור התורה ואליהו את אור הטבע הישראלית הנקיה, קדושת הברית, המקנא לברית, מלאך הברית. באבות מתגבר אור התורה, בבנים אור הטבע הישראלי הקדוש, וזה יוצץ באחרית- הימים בחבורם, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם, ומשה ואליהו יתחברו יחד באומה ובכל אחד מישראל בפני עצמו, מידי אביר יעקב משם רועה אבן ישראל

הרב קוק, שמונה קבצים קובץ ו רסה

יום ד' הגדול והנורא, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם. רוח הנעורים הסוער, המתעורר בעז ובגבורה, עם רוח הזקנה המסודר, המלא כובד ראש וזהירות, יחד מתאגדים לאגודה לפעול פעולתם בחיים, הרוחניים והגשמיים, להחיש ישועה, ולהעשור בסיס לצמח ד', עריכת נר לבן ישי משיח ד', רוח אפיו, אשר בא יבואו אלינו שניהם יחד, אליהו הנביא עם משיח בן דוד.